

Sygn. akt *XVII AmE 139/14*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 maja 2017 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XVII Wydział Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w składzie:

Przewodniczący:	<i>SSO Dariusz Dąbrowski</i>
Protokolant:	Sekretarz sądowy Ewelina Zalewska

po rozpoznaniu w dniu 8 maja 2017 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa ***(...) Spółki Akcyjnej w O.***

przeciwko ***Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki***

przy udziale zainteresowanego ***(...) Spółki Akcyjnej w R.***

oraz z powództwa ***(...) Spółki Akcyjnej w R.***

przeciwko ***Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki***

przy udziale zainteresowanego ***(...) Spółce Akcyjnej w O.***

o zawarcie umowy sprzedaży energii elektrycznej

na skutek odwołania powoda od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki

z dnia 26 września 2014 roku Nr (...)

1. oddała oba odwołania,
2. zasądza od powodów ***(...) Spółki Akcyjnej w O.*** oraz ***(...) Spółki Akcyjnej w R.*** na rzecz pozwanego Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kwotę po 360 zł (trzysta sześćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego,
3. znosi wzajemnie koszty procesu pomiędzy powodami.

Sygn. akt *XVII AmE 139/14*

UZASADNIENIE

Decyzją nr (...) z 26 września 2014 roku Prezes Urzędu Regulacji Energetyki (zwany dalej „Prezesem URE” lub „Prezesem Urzędu”) na podstawie art. 8 ust. 1 w zw. z art. 9a ust. 6 i art. 30 ust. 1 ustawy - Prawo energetyczne oraz art. 104 k.p.a. po rozpatrzeniu wniosku z 10 września 2013 roku (...) S.A. z siedzibą w O. w sprawie rozstrzygnięcia przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki, w trybie art. 8 ust. 1 ustawy - Prawo energetyczne, sporu dotyczącego odmowy

zawarcia przez (...) S.A. z siedzibą w R. umowy sprzedaży energii elektrycznej wytworzonej w odnawialnym źródle energii, należącym (...) S.A - Elektrownia (...):

1. Orzekł zawarcie pomiędzy (...) S.A. z siedzibą w O. a (...) S.A. z siedzibą w R. umowy sprzedaży energii elektrycznej wytworzonej przez (...) S.A. w (...) -Elektrowni (...), o treści stanowiącej załącznik do przedmiotowej decyzji.
2. Odmówił nadania przedmiotowej decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności, stosownie do art. 108 § 1 k.p.a..

Od powyższej decyzji (...) S.A. z siedzibą w R. oraz (...) S.A. z siedzibą w O. wnieśli odwołania.

Powód (...) S.A. z siedzibą w R. (zwany dalej również (...)) we wniesionym przez siebie odwołaniu zaskarżył przedmiotową decyzję w całości i wniósł o zmianę decyzji w całości poprzez orzeczenie braku obowiązku (...) S.A. zakupu energii elektrycznej wytworzonej w (...) –Elektrowni (...), zlokalizowanym w O., oferowanej przez (...) S.A. w trybie art. 9a ust. 6 ustawy – Prawo energetyczne, ewentualnie o jej uchylenie w całości. Nadto powód (...) wniósł o zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania i dopuszczenie i przeprowadzenie wskazanych przez niego w odwołaniu dowodów.

(...) zarzucił wydanej decyzji rażące naruszenie:

1. art. 10 ust. 1 i 2 w zw. z art. 11 ustawy z 4 marca 2005 roku o zmianie ustawy –Prawo energetyczne oraz ustawy – Prawo ochrony środowiska w zw. z art. 10 ustawy z 8 stycznia 2010 roku o zmianie ustawy –Prawo energetyczne oraz zmianie niektórych innych ustaw w zw. z art. 9a ust. 6 ustawy – Prawo energetyczne poprzez ich błędną wykładnię i przyjęcie, że powód jest podmiotem wykonującym zadania sprzedawcy z urzędu zobowiązanym do zakupu zaoferowanego przez (...) S.A. energii elektrycznej wyprodukowanej w odnawialnym źródle energii, przyłączonym do sieci przesyłowej operatora przesyłowego (...) S.A. (zwanej dalej (...) S.A."), podczas gdy przepisy te nie dają podstaw do wyznaczenia powoda jako podmiotu zobowiązanego do zakupu energii elektrycznej w trybie art. 9a ust. 6 ustawy – Prawo energetyczne za źródła przyłączonego do sieci przesyłowej (...) S.A. na obszarze działania powoda lub operatora systemu dystrybucyjnego, o którym mowa w art. 10 ust. 1 ustawy z 4 marca 2005 roku o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz ustawy – Prawo ochrony środowiska.
2. art. 8 ust. 1 w zw. z art. 9e ust. 6 ustawy – Prawo energetyczne w zw. z art. 10 ust. 1 i ust. 2 w zw. z art. 11 ustawy z 4 marca 2005 roku o zmianie ustawy –Prawo energetyczne oraz ustawy – Prawo ochrony środowiska w zw. z art. 10 ustawy z 8 stycznia 2010 roku o zmianie ustawy –Prawo energetyczne oraz zmianie niektórych innych ustaw w zw. z art. 30 ust. 1 ustawy – Prawo energetyczne i w zw. z art. 104 k.p.a., poprzez wydanie przez pozwanego postanowienia oraz decyzji orzekającej zawarcie umowy pomiędzy powodem a (...), w sytuacji gdy z przepisów powszechnie obowiązujących lub aktu administracyjnego nie wynika obowiązek powoda do zakupu energii elektrycznej w trybie art. 9a ust. 6 ustawy – Prawo energetyczne ze źródeł przełączonego do sieci przesyłowej (...) S.A. na obszarze działania powoda lub operatora systemu dystrybucyjnego, o którym mowa w art. 10 ust. 1 ustawy z 4 marca 2005 roku o zmianie ustawy –Prawo energetyczne oraz ustawy – Prawo ochrony środowiska
3. art. 2, 7, 22 i 31 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, w zw. z art. 10 ust. 1 i ust.2 w zw. z art. 11 ustawy z 4 marca 2005 roku o zmianie ustawy - Prawo energetyczne oraz ustawy - Prawo ochrony środowiska w zw. z art. 10 ustawy z 8 stycznia 2010 roku o zmianie ustawy - Prawo energetyczne oraz o zmianie niektórych innych ustaw i w zw. z art. 9a ust. 6 ustawy - Prawo energetyczne, poprzez dokonanie wykładni rozszerzającej przepisów określających obowiązek publicznoprawny zakupu energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych i uznanie, że z wyżej wymienionych przepisów prawa materialnego wynika, iż powód jest podmiotem zobowiązanym do zakupu energii elektrycznej w trybie art. 9a ust. 6 ustawy - Prawo energetyczne ze źródła przyłączonego do sieci przesyłowej (...) SA na obszarze działania powoda lub operatora systemu dystrybucyjnego, o którym mowa w art. 10 ust.1 pkt 1 ustawy z 4 marca 2005 roku o zmianie ustawy - Prawo energetyczne oraz ustawy - Prawo ochrony środowiska
4. art. 8 ust. 1 ustawy - Prawo energetyczne w zw. z art. 63 § 2 k.p.a. poprzez orzeczenie zawarcia Umowy ponad treść złożonego przez (...) wniosku o wszczęcie postępowania..

5. art. 8 ust. 1 ustawy - Prawo energetyczne. w zw. z art. 65 ust. 1 k.c. w zw. z art. 7, 77, 80 k.p.a. poprzez wadliwą wykładnię treści oświadczeń woli złożonych przez (...) przed wszczęciem postępowania przed Prezesem URE, jak i w jego trakcie, co w efekcie doprowadziło do orzeczenia zawarcia Umowy poza zakresem sporu pomiędzy stronami.

6. § 15 Rozporządzenia Ministra Gospodarki z 18 października 2012 roku w sprawie szczegółowego zakresu obowiązków uzyskania i przedstawienia do umorzenia świadectw pochodzenia, uiszczenia opłaty zastępczej, zakupu energii elektrycznej i ciepła wytworzonych w odnawialnych źródłach energii oraz obowiązku potwierdzania danych dotyczących ilości energii elektrycznej wytworzonej w odnawialnym źródle energii w zw. z art. 9a ust. 6 w zw. z art. 8 ust.1 ustawy - Prawo energetyczne poprzez uznanie, że sposób, warunki i parametry dostawy energii elektrycznej zostały uregulowane ustawowo w ten sposób, że mogą być dowolnie kształtowane przez oferującego energię wytwórcę i przedstawiane zobowiązaniem, i w konsekwencji określenie obowiązku zakupu energii, przez powoda w tzw. paśmie, bez uwzględnienia zmienności zapotrzebowania w parametrach jej dostawy, podczas zakres obowiązku sprzedawcy z urzędu lub podmiotu wykonującego zadania sprzedawcy z urzędu wskazany w przepisach Rozporządzenia OZE dotyczy wyłącznie zakupu „całej oferowanej ilości” energii elektrycznej.

We wniesionym przez powoda (...) S.A. z siedzibą w O. (zwany dalej również (...) lub „Wytwórca”) odwołaniu od przedmiotowej decyzji Prezesa URE strona wniosła o zmianę wydanej decyzji poprzez nadanie art. 16 ust. 5 umowy następującego brzmienia: „Sprzedającemu przysługuje prawo do rozwiązania umowy z zachowaniem trzymiesięcznego terminu wypowiedzenia umowy ze skutkiem na koniec miesiąca. Nadto powód wniósł o zasądzenie na jego rzecz kosztów procesu i dopuszczenie oraz przeprowadzenie dowodów skazanych w odwołaniu.

Zaskarżonej Decyzji (...) zarzucił naruszenie przepisów prawa materialnego w postaci art. 9a ust. 6 ustawy – Prawo energetyczne poprzez jego nieprawidłową wykładnię i niewłaściwe zastosowanie polegające na przyznaniu przez Prezesa URE w art., 16 ust. 5 umowy sprzedaży energii elektrycznej, stanowiącej załącznik do decyzji, do dowolnego rozwiązania umowy, niezależnie od jego przyczyn, z zachowaniem trzymiesięcznego okresu wypowiedzenia ze skutkiem na koniec miesiąca.

Spółka (...) w odpowiedzi na wniesione przez (...) odwołanie wniosła o oddalenie odwołania w całości, zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych oraz dopuszczenie i przeprowadzenie wskazanych w piśmie dowodów.

W odpowiedzi na odwołanie (...) pozwany – Prezes Urzędu Regulacji Energetyki wniósł o oddalenie odwołania w całości, zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych oraz dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z załączonych do odpowiedzi kopi decyzji. Pozwany podniósł, iż po dokonaniu ponownej analizy sprawy oraz zarzutów odwołania w jego ocenie brak jest podstaw do zmiany zaskarżonej decyzji zgodnie z wnioskiem powoda. Pozwany podtrzymując stanowisko zawarte w zaskarżonej decyzji odniósł się do zarzutów odwołania.

W odpowiedzi na odwołanie (...) pozwany – Prezes Urzędu wniósł o oddalenie odwołania w całości i zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych. Pozwany podniósł, iż po dokonaniu ponownej analizy sprawy oraz zarzutów odwołania w jego ocenie brak jest podstaw do uchylenia zaskarżonej decyzji zgodnie z wnioskiem powoda. Pozwany podtrzymując stanowisko zawarte w zaskarżonym postanowieniu odniósł się do zarzutów odwołania.

Na rozprawie 9 maja 2016 roku Sąd postanowił połączyć sprawy XVII AmE 139/14 i XVII AmE 140/14 do wspólnego rozpoznania i wyrokowania, sprawę prowadząc w dalszym ciągu pod sygnaturą akt XVII AmE 139/14.

W dalszych pismach procesowych oraz na rozprawie strony podtrzymały swoje stanowiska w sprawie.

Sąd Okręgowy w Warszawie ustalił następujący stan faktyczny:

(...) S.A. z siedzibą w R. prowadzi koncesjonowaną działalność gospodarczą w zakresie obrotu energią elektryczną na podstawie decyzji Prezesa z dnia 17 listopada 1998 roku nr (...) z późniejszymi zmianami i jest sprzedawcą z urzędu o którym mowa w art. 3 pkt 29 ustawy prawo energetyczne oraz świadczy usługi kompleksowe w zakresie dostarczania energii elektrycznej odbiorcom w gospodarstwach domowych, nie korzystającym z prawa wyboru sprzedawcy.

(...) S.A. z siedzibą w O. posiada koncesję na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania energii elektrycznej udzieloną decyzją Prezesa URE z 30 października 1998 roku nr: (...), z okresem obowiązywania do 31 grudnia 2025 roku. Wytwarzanie energii elektrycznej w (...) Elektrowni (...), zostało uwzględnione w posiadanej przez (...) koncesji na wytwarzanie energii elektrycznej po dokonaniu jej zmian decyzją Prezesa URE z 6 września 2006 roku nr (...). (...) Elektrownia (...) jest przyłączona do sieci przesyłowej (...) S.A. i wytwarza w procesie wspólnego spalania paliwa konwencjonalnego (węgla kamiennego) oraz biomasy (proces współspalania) energię elektryczną o łącznej mocy zainstalowanej 647 MW.

Pismem z 26 sierpnia 2013 roku (znak: (...)) (...) złożyła (...) S.A. ofertę zawarcia umowy sprzedaży energii elektrycznej wytworzonej w należącym do (...) -Elektrowni (...). Wytwórca wskazał, iż podstawą skierowania do (...) S.A. ww. oferty był przepis art. 9a ust. 6 ustawy - Prawo energetyczne. Pismem z 29 sierpnia 2013 roku (...) S.A. odmówiła zawarcia umowy sprzedaży energii elektrycznej stwierdzając, iż nie jest sprzedawcą z urzędu, o którym mowa w art. 9a ust. 6 ustawy - Prawo energetyczne, zobowiązanym do zakupu energii wytworzonej w odnawialnym źródle energii.

Z uwagi na odmowę zawarcia przez (...) S.A. umowy sprzedaży energii elektrycznej wytworzonej w należącym do (...) odnawialnym źródle energii, Elektrowni (...), której pismem z 10 września 2013 roku (...) złożył do Prezesa URE wniosek w sprawie rozstrzygnięcia przedmiotowego sporu w trybie art. 8 ust. 1 ustawy - Prawo energetyczne.

Pismem z 25 września 2013 roku Prezes URE zawiadomił strony o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie odmowy zawarcia przez (...) S.A. umowy sprzedaży energii elektrycznej wytworzonej przez Wytwórcę w (...) -Elektrowni (...), wzywając jednocześnie (...) SA. do przedstawienia swojego stanowiska w przedmiotowej sprawie oraz do wskazania, czy projekt umowy sprzedaży energii elektrycznej przedstawiony przez Wytwórcę był merytorycznie rozpatrywany przez (...) S.A.

(...) S.A. w piśmie z 4 października 2013 roku odpowiedział na ww. wezwanie wskazując zajmując stanowisko w sprawie.

Pismem z dnia 15 października 2013 roku Prezes URE wezwał strony do przedstawienia dodatkowych informacji dotyczących rozstrzyganego sporu, w tym do ustosunkowania się (...) do stanowiska prezentowanego przez (...) S.A. oraz do wskazania zasad na jakich odbywa się sprzedaż energii elektrycznej wytworzonej w należącym do Wytwórcy odnawialnym źródle energii. (...) S.A. została wezwana do przedstawienia merytorycznego stanowiska w zakresie przedstawionego przez Wytwórcę projektu umowy sprzedaży energii elektrycznej.

(...) w piśmie z 24 października 2013 roku odpowiedział na ww. wezwanie i odniósł się do przedstawionego przez (...) (...) stanowiska.

Pismem z 8 listopada 2013 roku (...) (...) również odpowiedział na wezwanie Prezesa URE przedstawiając żądane informacje oraz odnosząc się do stanowiska (...).

Pismem z 22 listopada 2013 roku Prezes URE wezwał (...) S.A. do merytorycznego ustosunkowania się do projektu umowy sprzedaży energii elektrycznej wytworzonej w odnawialnym źródle energii, przedstawionego przez Wytwórcę.

Odpowiadając na powyższe wezwanie, w piśmie z 4 grudnia 2013 roku (...) S.A. zgłosił do przedstawionego przez Wytwórcę w piśmie z 28 sierpnia 2013 roku projektu umowy sprzedaży energii elektrycznej swoje uwagi.

Pismem z 10 grudnia 2013 roku Prezes URE wezwał (...) do przedstawienia swojego stanowiska w sprawie uwag przedstawionych przez (...) S.A.

W piśmie z 27 grudnia 2013 roku Wytwórca ustosunkował się do twierdzeń (...) (...).

W piśmie z 9 stycznia 2014 roku Prezes URE wezwał (...) do przedstawienia szczegółowych informacji dotyczących obowiązujących zasad sprzedaży energii elektrycznej wytworzonej w źródle odnawialnym - Elektrowni (...).

W piśmie z 22 stycznia 2014 roku (...) odpowiedziała na ww. wezwanie Prezesa URE przedstawiając żądane informacje.

Pismem z 3 marca 2014 roku Prezes URE wezwał Wytwórcę do sprecyzowania informacji dotyczącej ilości oferowanej przez niego energii elektrycznej wytworzonej w odnawialnym źródle energii, która miałaby być objęta umową sprzedaży energii elektrycznej. Informacje te Wytwórca przedstawił w piśmie z 28 marca 2014 roku.

Postanowieniem z 3 kwietnia 2014 roku nr (...) Prezes URE określił warunki podjęcia i kontynuowania na rzecz (...) S.A. dostaw energii elektrycznej wytworzonej w odnawialnym źródle energii należącym do Wytwórcy - Elektrowni (...), do czasu ostatecznego rozstrzygnięcia sporu.

Pismem z 23 kwietnia 2014 roku Prezes URE wezwał strony do wskazania, czy postanowienie określające warunki podjęcia i kontynuowania dostaw energii elektrycznej z 3 kwietnia 2014 roku jest realizowane.

W pismach z 7 i 8 maja 2014 roku powodowe spółki poinformowały Prezesa URE o podjęciu i kontynuowaniu dostaw energii elektrycznej wytworzonej w należącym do Wytwórcy odnawialnym źródle energii.

Pismem z 14 maja 2014 roku Prezes URE zawiadomił strony o zakończeniu postępowania dowodowego oraz o możliwości zapoznania się ze zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym w celu ewentualnego wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłaszanych żądań w terminie do dnia 6 czerwca 2014 roku.

(...) S.A. 14 maja 2014 roku zapoznał się z dokumentami zgromadzonymi w trakcie trwającego postępowania administracyjnego, zaś pismem z 6 czerwca 2014 roku (...) S.A. ustosunkowała się ona do zgromadzonego materiału dowodowego.

W piśmie z 23 czerwca 2014 roku (...) ustosunkował się do zgromadzonego materiału dowodowego oraz do twierdzeń (...) S.A. zawartych w piśmie z 6 czerwca 2014 roku.

W piśmie z 30 lipca 2014 roku (...) S.A. podtrzymał swoje stanowisko

W piśmie z 18 sierpnia 2014 roku Wytwórca również podtrzymał swoje stanowisko.

Decyzją nr (...) z 26 września 2014 roku Prezes Urzędu Regulacji Energetyki orzekł o zawarciu pomiędzy (...) S.A. z siedzibą w O. a (...) S.A. z siedzibą w R. umowy sprzedaży energii elektrycznej wytworzonej przez (...) S.A. w (...) - Elektrowni (...).

Powyższe fakty pozostają bezsporne i zostały ustalone na podstawie dokumentów załączonych przez strony do pism procesowych oraz znajdujących się w aktach administracyjnych.

Sąd Okręgowy w Warszawie zważył, co następuje:

Obydwa odwołania podlegają oddaleniu.

Na wstępie należy podnieść, iż wniosek (...) uruchomił, przyznaną Prezesowi URE przez art. 8 ust. 1 ustawy prawo energetyczne (dalej również jako „p.e.”), legitymację do ukształtowania spornej między stronami kwestii zawarcia umowy o świadczenie usług przesyłania energii elektrycznej, w granicach przysługującej stronom swobody kontraktowania.

Zgodnie z art. 8 ust.1 ustawy - Prawo energetyczne w sprawach spornych dotyczących odmowy zawarcia umowy o przyłączenie do sieci, umowy sprzedaży, umowy o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji paliw lub energii, umowy o świadczenie usług transportu gazu ziemnego, umowy o świadczenie usługi magazynowania paliw gazowych, umowy, o której mowa w art. 4c ust. 3, umowy o świadczenie usługi skraplania gazu ziemnego oraz umowy kompleksowej, a także w przypadku nieuzasadnionego wstrzymania dostarczania paliw gazowych lub energii rozstrzyga Prezes Urzędu Regulacji Energetyki, na wniosek strony.

Przechodząc do podniesionych w odwołaniach zarzutów należy w pierwszej kolejności wskazać, iż (...) (...) bezspornie spełnia warunki określone w art. 10 ust. 1 ustawy z 4 marca 2005 roku tj.:

a) został wyodrębniony z przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo w celu zapewnienia operatorowi systemu dystrybucyjnego niezależności pod względem formy prawnej w rozumieniu art. 9d ust. 1 p.e.,

b) posiada koncesję na obrót energią elektryczną,

c) zajmuje się sprzedażą energii elektrycznej odbiorcom energii, przyłączonym do sieci operatora, o którym mowa w pkt 1 (operatora systemu dystrybucyjnego),

przez co jest obowiązane, zgodnie z ust. 2 powyższego przepisu, do czasu wyznaczenia przez Prezesa URE lub wyłonienia w drodze przetargu sprzedawcy z urzędu, na zasadach określonych w art. 9i ustawy wymienionej w art. 1, wykonywać zadania sprzedawcy z urzędu dla odbiorców przyłączonych do sieci operatora systemu dystrybucyjnego.

Tym samym brak określenia w koncesji (...) (...) jako sprzedawcy z urzędu, jest całkowicie bez znaczenia skoro z mocy samego prawa tj. art. 10 ust. 2 ustawy z 4 marca 2005 roku wykonuje on zadania sprzedawcy wobec odbiorców przyłączonych do sieci dystrybucyjnej z urzędu, bez potrzeby wydawania decyzji administracyjnej w tym przedmiocie.

Ponieważ do czasu wyłonienia sprzedawcy z urzędu w trybie art. 9i p.e. na przedsiębiorstwie wykonującym zadania sprzedawcy z urzędu ciążyą wszystkie obowiązki określone w przepisach prawa, które zostały nałożone na sprzedawców z urzędu, na (...) (...) ciążył obowiązek zakupu energii wyprodukowanej w odnawialnych źródłach o jakim mowa w art. 9a ust.6 p.e..

Przepis ten w stanowi, że sprzedawca z urzędu jest obowiązany, w zakresie określonym w przepisach wydanych na podstawie ust. 9, do zakupu energii elektrycznej wytworzonej w odnawialnych źródłach energii przyłączonych do sieci dystrybucyjnej lub przesyłowej znajdującej się na terenie obejmującym obszar działania tego sprzedawcy, oferowanej przez przedsiębiorstwo energetyczne, które uzyskało koncesję na jej wytwarzanie lub zostało wpisane do rejestru, o którym mowa w art. 9p ust. 1; zakup ten odbywa się po średniej cenie sprzedaży energii elektrycznej w poprzednim roku kalendarzowym, o której mowa w art. 23 ust. 2 pkt 18 lit. b p.e..

Z punktu widzenia niniejszego sporu istotny jest także przepis art. 11 ustawy nowelizującej z 2005 roku, który wskazywał, że do czasu wyłonienia, w drodze przetargu, lub wyznaczenia przez Prezesa URE sprzedawcy z urzędu, na zasadach określonych w art. 9i p.e., obowiązek, o którym mowa w art. 9a ust. 6 p.e., - określony wówczas jako obowiązek sprzedawcy z urzędu zakupu energii wytworzonej w odnawialnych źródłach energii (dalej również jako „OZE”) przyłączonych do sieci znajdujących się na obszarze działania sprzedawcy z urzędu - wykonują przedsiębiorstwa energetyczne obowiązane na podstawie art. 9 do zawarcia umowy sprzedaży z odbiorcami energii elektrycznej albo na podstawie art. 10 do świadczenia usługi kompleksowej odbiorcom energii elektrycznej; obowiązek zakupu energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii dotyczy źródeł przyłączonych do sieci, do której są przyłączeni odbiorcy energii elektrycznej, z którymi przedsiębiorstwo energetyczne ma obowiązek zawrzeć umowę sprzedaży albo którym ma obowiązek świadczyć usługę kompleksową.

Powyższa regulacja w świetle wykładni językowej ograniczała zdaniem Sądu obowiązek przedsiębiorstw dystrybucyjnych nabywania energii tylko od OZE przyłączonych do sieci dystrybucyjnej tych przedsiębiorstw,

jednakże kolejna nowelizacja prawa energetycznego dokonana w 2010 roku spowodowała, że obowiązek zakupu energii z OZE objął także tych wytwórców którzy są przyłączeni do sieci przesyłowej.

Wskazuje na to jednoznacznie treść art. 10 ustawy zmieniającej p.e. z 2010 roku, która potwierdzając obowiązek zakupu energii elektrycznej wytworzonej w OZE przez podmiot wykonujący zadania sprzedawcy z urzędu - do czasu wyłonienia sprzedawcy z urzędu, wskazuje, że chodzi o energię wytworzoną w odnawialnych źródłach energii, przyłączonych do sieci dystrybucyjnej lub przesyłowej. Podobnej treści odniesienie się do tych samych sieci znalazło się w zmienionym tą samą nowelizacją przepisie art. 9a ust 6 p.e., który wprost wskazał, że obowiązek zakupu dotyczy energii wyprodukowanej przez wytwórców przyłączonych zarówno do sieci dystrybucyjnej jak i przesyłowej.

Wykładnia literalna aktualnie obowiązującego przepisu nie pozostawia wątpliwości, że odnawialne źródła energii przyłączone tak do sieci przesyłowej jak i dystrybucyjnej korzystają z uprzywilejowania związanego z nabywaniem wytworzonej w nich energii po cenach określonych przez ustawę. Brak jest też zdaniem Sądu ważnych racji, aby nadać powołanemu przepisowi interpretację zważającą, że obowiązek zakupu odnosi się tylko do źródeł przyłączonych do sieci dystrybucyjnej, jak zdawał się sugerować to powód.

Sama sekwencja zmian ustawodawstwa dotyczącego obowiązku zakupu energii wytworzonej w OZE w ocenie Sądu pozwala w oparciu o zasadę prawa *lex posterior derogat legi priori* na ustalenie, że każdy podmiot, wydzielony z przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo, który mocą przepisów art. 9 i 10 nowelizacji p.e. z 2005 roku miał obowiązek świadczyć usługę kompleksową odbiorcom niekorzystającym z prawa wyboru sprzedawcy przyłączonym do sieci operatora systemu dystrybucyjnego - do czasu wyłonienia sprzedawcy z urzędu ma obowiązek zakupu energii z OZE od wytwórców przyłączonych zarówno do sieci dystrybucyjnej jak i do sieci przesyłowej.

Stosując powyższą regułę, nie budzi wątpliwości, że prawo ustanowione później tj. art. 9a ust 6 w brzmieniu nadanym mu w 2010 roku pochodzące z aktu prawnego o tej samej mocy i tym samym stopniu szczegółowości, co art. 11 ustawy zmieniającej z 2005 roku, wskazujące wprost na obowiązek zakupu energii zarówno od wytwórców przyłączonych do sieci dystrybucyjnej jak i przesyłowej, należy stosować przed prawem ustanowionym wcześniej tj. art. 11 ustawy zmieniającej z 2005 roku wskazującym na obowiązek zakupu energii tylko od odbiorców przyłączonych do sieci dystrybucyjnej. Tym samym oznacza to, że przepis art. 11 ustawy zmieniającej z 2005 roku w zakresie w jakim wskazywał, że obowiązek zakupu odnosi się li tylko do podmiotów przyłączonych do sieci dystrybucyjnej stracił swoją aktualność na rzecz przepisu nowszego dotyczącego tej samej materii i przepis art. 11 ustawy zmieniającej z 2005 roku w tym zakresie nie może mieć zastosowania do sprawy zakupu energii będącej przedmiotem sporu.

Nie można jednak uznać, że przepis art. 11 ustawy zmieniającej z 2005 roku został całkowicie wyeliminowany z obrotu prawnego, gdyż skutkiem braku innych, późniejszych przepisów regulujących kwestię podmiotu zobowiązanego do wykonywania obowiązku zakupu energii do czasu wyłonienia sprzedawcy z urzędu – to właśnie on wskazuje na podmiot zobowiązany do wykonywania obowiązku sprzedawcy z urzędu o jakim mowa w art. 9a ust. 6 p.e. – gdyż nadaje status sprzedawcy z urzędu aż do czasu wyłonienia takiego sprzedawcy w trybie art. 9i p.e. podmiotom zdefiniowanym w art. 9 i 10 p.e.- czyli także powodowi.

Powyższe stanowisko potwierdza również podjęta przez Sąd Najwyższy uchwała z 9 czerwca 2016 roku, sygnatura akt III SZP 1/16, w której stwierdzono, że Przedsiębiorstwo energetyczne, o którym mowa w art. 10 ust. 2 ustawy z 4 marca 2005 roku o zmianie ustawy - Prawo energetyczne oraz ustawy - Prawo ochrony środowiska, jest zobowiązane do zakupu energii elektrycznej wytworzonej w odnawialnych źródłach energii przyłączonych do sieci przesyłowej w miejscu znajdującym się na obszarze, na którym przedsiębiorstwo to wykonuje zadania sprzedawcy z urzędu (art. 10 ustawy z 8 stycznia 2010 roku o zmianie ustawy - Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw w związku z art. 9a ust. 6 ustawy z 10 kwietnia 1997 roku Prawo energetyczne w brzmieniu nadanym ustawą z 8 stycznia 2010 roku o zmianie ustawy - Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw).”.

Treść uchwały Sądu Najwyższego przesądza jednoznacznie o tym, że powód jako sprzedawca z urzędu zobowiązany jest do zakupu energii elektrycznej wytworzonej w odnawialnych źródłach energii przyłączonych do sieci przesyłowej w miejscu znajdującym się na obszarze, na którym przedsiębiorstwo to wykonuje zadania sprzedawcy z urzędu.

Powyższe przepisy wyraźnie stanowią o obowiązku zakupu przez sprzedawcę z urzędu całej oferowanej energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii po cenie ustalonej przez Prezesa URE i nie przewidują żadnych dodatkowych ograniczeń w tej materii. Tym samym, należy uznać, iż decyzja Prezesa URE jest prawidłowa i właściwie reguluje kwestie warunków zakupu energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii należących do (...).

Wobec zaistnienia między stronami sporu dotyczącego odmowy zawarcia umowy sprzedaży energii, w kompetencji Prezesa URE wynikającej z treści art. 8 ust 1 prawo energetyczne było rozpoznanie powyższego sporu poprzez wydanie decyzji zastępującej umowę stron, skoro po stronie (...) (...) istniał obowiązek zakupu energii elektrycznej wytworzonej w odnawialnym źródle energii.

Nałożony na powoda obowiązek zakupu energii elektrycznej wytworzonej w (...) jest niewątpliwie obowiązkiem publicznoprawnym i stanowi dopuszczalny wyjątek od konstytucyjnej zasady wolności gospodarczej i proporcjonalności o jakich mowa w Konstytucji RP. Takie jednak ograniczenie prawa jest przez Konstytucję dopuszczalne (art. 22) o ile istnieje ważny ku temu interes publiczny a ograniczenie następuje w drodze ustawy. W sprawie niniejszej mamy do czynienia ze wsparciem dla rozwoju odnawialnych źródeł energii w postaci nałożenia obowiązków na niezależne podmioty, co jest niezbędne dla zapewnienia zrównoważonego rozwoju w sektorze energetycznym, ale rozumianego nie jako określony rodzaj działalności gospodarczej realizowanej w tej dziedzinie ale jako wartości, jaką niesie ze sobą produkcja czystej energii. Powyższe ograniczenie podyktowane jest także treścią art. 74 Konstytucji, który obliguje władze publiczne do zapewnienia bezpieczeństwa ekologicznego współczesnemu i przyszłym pokoleniom oraz do chronienia środowiska. Powyższe powszechnie chronione wartości uzasadniają stworzenie takich ram prawnych, które pozwolą zminimalizować skutki mechanizmów wolnorynkowych w odniesieniu do obrotu energią wytwarzaną ze źródeł odnawialnych, której producenci ze względu na wyższe koszty produkcji wymagają takiej ochrony (podobnie Trybunał Konstytucyjny w wyroku z 8 kwietnia 1998 roku, K 10/97).

Zdaniem Sądu regulacja art. 9a ust 6 ustawy prawo energetyczne nie narusza także zasady proporcjonalności, o jakiej mowa w Konstytucji RP, gdyż sama treść przepisu nie budzi wątpliwości co do ograniczenia nią zasady swobody działalności gospodarczej, tu rozumianej jako swobody kontraktowania. Zakres tego ograniczenia nie jest ani dorozumiany ani domniemany, gdyż wprost wynika z treści przepisu ustawy, który zawiera nakaz zakupu całej wyprodukowanej ilości energii. Natomiast konieczność sięgnięcia do reguł wykładni, czy tylko argumentacji prawnej i wnioskowania w odniesieniu do ustalenia podmiotu zobowiązanego do realizacji publicznoprawnego obowiązku nie może stanowić o naruszeniu zasady proporcjonalności, gdyż jest to typowy instrument wykorzystywany w stosowaniu prawa i nie oznacza, że ograniczenie swobody działalności gospodarczej przewidziane w art. 9a ust 6 ustawy prawo energetyczne nie jest niezbędne lub, że nie spełnia wszystkich warunków przewidzianych we wskazanych przez powoda przepisach Konstytucji RP.

Odnosząc się do zakresu regulacji stosunku prawnego określonego w zaskarżonej decyzji, to zdaniem Sądu Prezes URE nie orzekł ponad treść wniosku (...), w szczególności by wbrew jego woli orzekł o zawarciu umowy na czas nieoznaczony. Istotnym jest, że oświadczenie woli (...) zawarte we wniosku skierowanym do Prezesa URE, w którym brak było wniosku o czasowe ograniczenie umowy o zakup energii, w świetle zasad logiki i doświadczenia życiowego, nie pozwala na przyjęcie, że wołą producenta energii, który w ruchu ciągłym eksploatuje blok energetyczny, jest ograniczenie sprzedaży produkowanej energii tylko do jakiegoś okresu. Trudno sobie wyobrazić, że Wytwórca mając trudności ze sfinalizowaniem umowy z (...) (...), chciałby zawierać z tym nabywcą energii umowy czasowe, gdyż oznaczałoby to dla niego brak stabilności, co nie jest pożądane w żadnym biznesie, a kolejne spory związane z zawarciem umowy angażowałyby niepotrzebnie czas i pieniądze. Biorąc więc pod uwagę zarówno treść wniosku skierowanego do Prezesa URE jak i społeczno-gospodarcze uwarunkowania związane z produkcją energii w OZE

- prawidłowe było rozstrzygnięcie Prezesa URE o zawarciu umowy na czas nieoznaczony, jako dążące do trwałego unormowania stosunków między stronami.

Odnosząc się zaś do zarzutów (...) dotyczących przyznania (...) (...) prawa do rozwiązania umowy za wypowiedzeniem, należy podnieść, iż w ocenie Sądu przyznanie przez Prezesa URE owego prawa, nie można uznać za pretekst do skorzystania z niego. Zgodnie z treścią art. 5 ust 2 pkt 1 p.e. umowa sprzedaży powinna zawierać co najmniej postanowienia określające: miejsce dostarczenia paliw gazowych lub energii elektrycznej do odbiorcy i ilość tych paliw lub energii w podziale na okresy umowne, moc umowną oraz warunki wprowadzania zmian tej ceny i grupy taryfowej sposób prowadzenia rozliczeń, wysokość bonifikaty za niedotrzymanie standardów jakościowych obsługi odbiorców, odpowiedzialność stron za niedotrzymanie warunków umowy, okres obowiązywania umowy i warunki jej rozwiązania. Stosownie do powyższego przepisu pozwany był zobligowany do uregulowania w umowie kwestii dotyczących rozwiązania umowy, dążąc przy tym do zrównoważenia i zabezpieczenia interesów obu stron. Konieczność uwzględnienia w umowie prawa do wypowiedzenia umowy przez (...) (...) ma na celu zabezpieczenie ewentualnych planowanych w przyszłości przedsięwzięć w ramach prowadzonej działalności gospodarczej, które uzasadniały by wypowiedzenie umowy. Należy także wskazać, iż wprowadzenie w umowie o charakterze ciągłym uprawnienia do wypowiedzenia umowy prawa do rozwiązania jej za wypowiedzeniem nie uprawnia (...) (...) do skorzystania z niego bez przyczyny zaraz po uprawomocnieniu się decyzji.

Przechodząc zaś do postanowienia wydanego w trybie art. 8 ust 2 p.e. określającego warunki tymczasowego nabywania energii elektrycznej wytworzonej w (...) przez (...) (...), to w pierwszej kolejności należy stwierdzić, że w ocenie Sądu w odniesieniu do orzeczenia administracyjnego co do którego ostatecznym rozstrzygnięciem jest wyrok Sądu powszechnego, należy uznać, że tymczasowe postanowienie dotyczy okresu aż do prawomocnego zakończenia sprawy cywilnej. Wynika to ze specyfiki postępowania prowadzonego przez regulatora rynku energetycznego, którego orzeczenia podlegają weryfikacji nie w trybie nadzoru administracyjnego sprawowanego przez sądownictwo administracyjne ale w trybie postępowania cywilnego. Natomiast w świetle zaistniałego sporu słuszne i zasadne było uwzględnienie przez Prezesa URE wniosku (...) o uregulowania stosunku prawnego stron na czas trwania postępowania, gdyż po pierwsze wniosek o zobowiązanie (...) (...) do zakupu energii wytworzonej w OZE był uzasadniony o czym wyżej a ponadto z czysto pragmatycznego punktu widzenia niecelowe byłoby niewykorzystywanie odnawialnego źródła energii zrealizowanego ze znacznych środków finansowych aż do czasu prawomocnego zakończenia sporu.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów na podstawie art. 479⁵³ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie powoda orzekając jak w sentencji.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z § 14 ust. 3 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z zasądzając od powodów, którzy przegrali proces w całości, na rzecz pozwanego kwotę 360 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Kierując się względami słuszności i brakiem dysproporcji w poniesionych przez powodów kosztach Sąd uznał za właściwe znieść wzajemnie między powodami ((...) (...) i (...)) koszty procesu w oparciu o art. 100 k.p.c. Przepis ten stanowi wyjątek od zasady odpowiedzialności strony za wynik procesu, wyrażonej w art. 98 k.p.c., promujący uczciwe zachowanie się stron.

SSO Dariusz Dąbrowski